

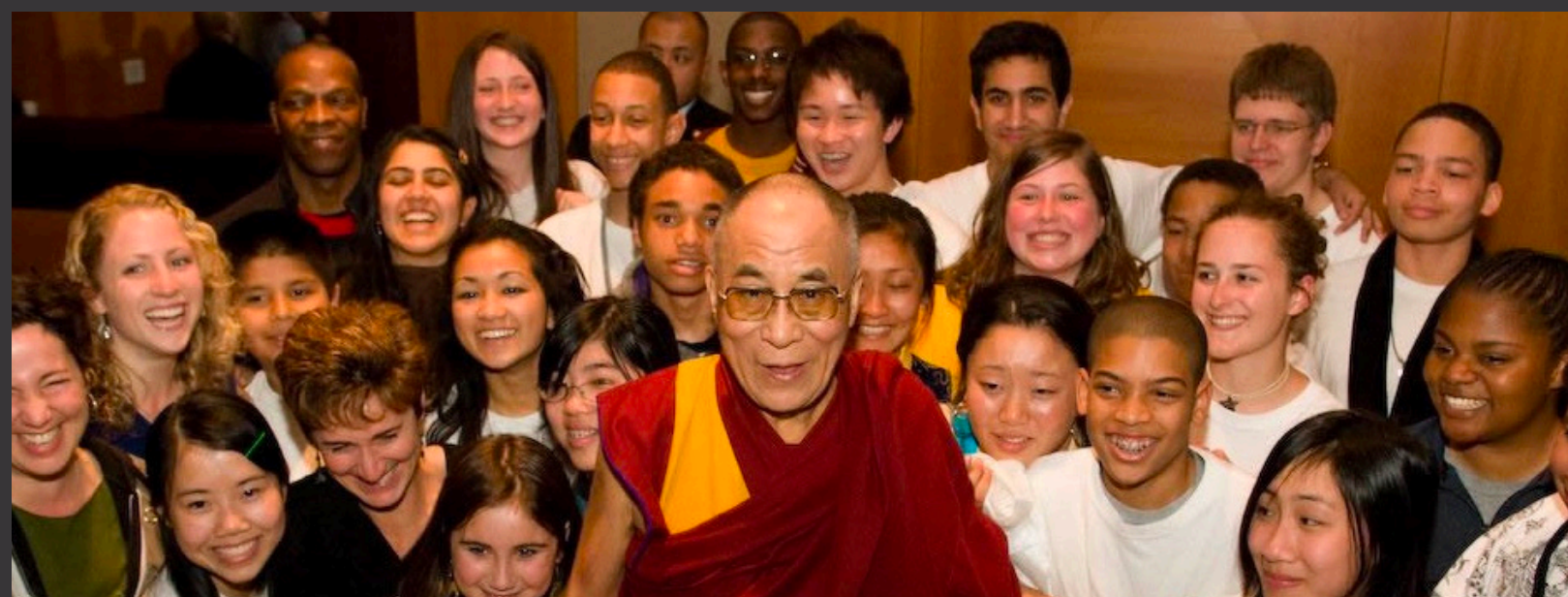
COMPASSIE IN ACTIE

MEEBOUWEN AAN INCLUSIEVE GEMEENSCHAPPEN

Nobel Peace Laureates Mentoring Youth to Change the World

TEACHERS GUIDE FOR STUDENTS 12-18

11200 Ralston Road • Arvada, CO • 80004

Tel. (303) 455-2099 • fax (303) 455-3921 • info@peacejam.org • www.peacejam.org

Beste docent,

Welkom bij **Compassion in Action**, PeaceJam's krachtige curriculum, ontworpen met het doel om inclusieve gemeenschappen te creëren door jongeren de kans en gelegenheden te geven zich op een positieve manier te ontwikkelen. Het doel van dit curriculum is om een tegenmiddel te zijn voor radicalisering, xenofobie en discriminatie voor jongeren tussen de 12 en 18 jaar oud. **Compassion in Action** neemt uw leerlingen en hun leefomgeving mee op een ludieke reis waarin de persoonlijke, sociale en institutionele verbanden die de wereld van vandaag vormgeven, worden verkend. Het curriculum helpt de ontwikkeling van essentiële competenties van jongeren, van altruïsme en compassie tot actie en betrokkenheid. Het helpt leerlingen diversiteit te waarderen en een inclusieve gemeenschap in hun scholen en in de buurt te creëren. Leerlingen krijgen toegang tot de kennis, moed en vastberadenheid van PeaceJam's Nobelprijswinnaars voor de Vrede, die uitdagingen zoals oorlog, racisme en armoede hebben overwonnen met mindsets van vrede, compassie en geweldloosheid.

PeaceJam is uniek door het feit dat dit het enige educatieve jongerenprogramma is dat door 13 winnaars van de Nobelprijs van de Vrede wordt geleid. Vijf van deze helden voor de vrede komen aan bod in dit **Compassion in Action** programma: De Dalai Lama uit Tibet, Rigoberta Menchú Tum uit Guatemala, Desmond Tutu uit Zuid-Afrika, Jody Williams uit de Verenigde Staten en Shirin Ebadi uit Iran (zie PeaceJam's andere curricula waarin alle 13 Nobelprijswinnaars voorkomen op <http://www.peacejam.org/>). PeaceJam is een partnerschap aangegaan met de Universal Education Foundation om "**Learning for Well-being**" te integreren in het leerproces. *Learning for Well-being* bevordert creativiteit, systemisch denken, interne diversiteit en het unieke potentieel voor elke individuele leerling, bijdragend aan een leefwereld zonder haat, angst en discriminatie.

De PeaceJam Foundation is al meerdere keren genomineerd voor de Nobelprijs voor de Vrede en heeft de *Man of Peace Award* voor haar bekroonde jongerenprogramma ontvangen. PeaceJam heeft ook de *Outstanding Service-Learning Award* gewonnen met haar innovatieve aanpak waarbij jongeren zelf *change makers* worden.

Het curriculum is flexibel. Scholen en jongerenorganisaties kunnen het gemakkelijk aanpassen aan hun eigen prioriteiten, beleid, roosters en het klimaat op school. Scholen die aan **Compassion in Action** deelnemen hebben verder de unieke gelegenheid om een **PeaceJam jongerenconferentie met een Nobelprijswinnaar** bij te wonen. De PeaceJam Foundation en haar regionale kantoren (zie www.peacejam.org voor de lijst) staan gereed om u bij de implementatie van dit krachtige curriculum te ondersteunen.

MEMBERS OF THE PEACEJAM FOUNDATION

The Dalai Lama • Betty Williams • Rigoberta Menchú Tum • Oscar Arias
Desmond Tutu • Aung San Suu Kyi • Máiread Corrigan Maguire • Adolfo Pérez Esquivel
José Ramos-Horta • Jody Williams • Sir Joseph Rotblat (Emeritus) • Shirin Ebadi • Leymah Gbowee

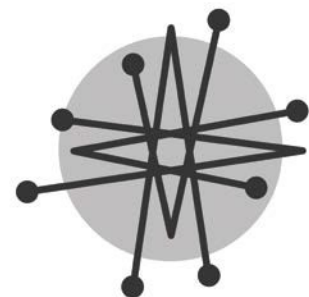
Nobelprijswinnaars voor de Vrede begeleiden jongeren om de wereld te veranderen

Met 20 jaar ervaring wereldwijd, is de PeaceJam Foundation leider in de ontwikkeling van toegewijde, getrokken en empatische jongerenleiders. Deze jongeren pakken de hoofdoorzaken van de problemen in hun lokale en globale gemeenschap, zoals pesten, onwetendheid en onrechtvaardigheid aan, met vriendschap, samenwerking en acceptatie als doel.

PeaceJam leerlingen pakken geweld op school aan met Nobelprijswinnaar Desmond Tutu

De missie van PeaceJam is het vormen van jongerenleiders die zich inzetten voor een positieve verandering in henzelf, hun gemeenschap en de wereld met behulp van de inspiratie van Nobelprijswinnaars voor de Vrede, die hun spirit, vaardigheden en kennis doorgeven.

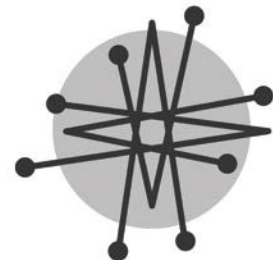
Onze Impact

Positieve Verandering; Krachtige Impact

- **1,2 miljoen jongeren** hebben wereldwijd aan het PeaceJam programma deelgenomen.
- **PeaceJam Curriculum** is op **20.000 scholen in 39 landen** geïmplementeerd.
- **Honderden jongerenconferenties** hebben plaatsgevonden, waarin jongeren direct met Nobelprijswinnaars voor de Vrede in contact kwamen.
- **Miljoenen nieuwe serviceprojecten** zijn door PeaceJam jongerenactivisten ontwikkeld aangaande onderwerpen als geweld en onrechtvaardigheid.
- PeaceJam heeft **duizenden nieuwe leiderschaps- en vrijwilligersmogelijkheden gecreëerd** voor jongeren en volwassenen in hun lokale gemeenschap.

Impacts van ons programma houden in:

- Uit evaluaties blijkt dat **gewelddadige incidenten afnemen** in scholen en in de *community-based* organisaties waar PeaceJam programma's geïmplementeerd worden.
- Uit evaluaties blijkt dat jongeren die aan PeaceJam programma's deelnemen statistisch significant beter scoren op:
  - **Academische vaardigheden & kennis**
  - Morele ontwikkeling
  - **Begrip van sociale rechtvaardigheid**
  - Levensdoelen
  - **Compassie, altruïsme & empathie**
  - Acceptatie van diversiteit
  - **Verhoogde toewijding op school & in de gemeenschap**
  - Sociaal- emotionele vaardigheden, zoals zelfbewustzijn, sociaal bewustzijn en verantwoordelijke besluitvorming
  - **Commitment tot positieve actie**

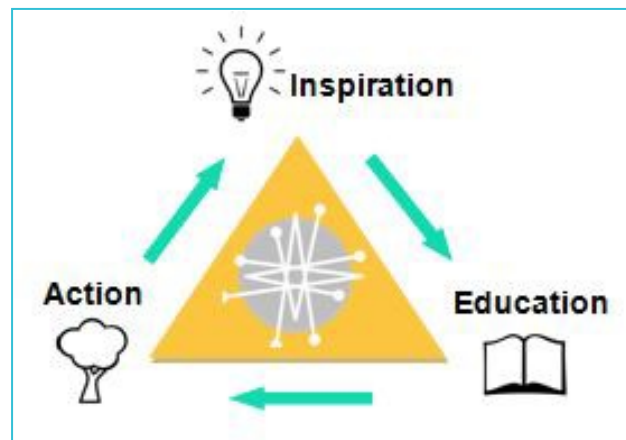

Onze formule

3 Pijlers van PeaceJam's Award-Winning Programma

EDUCATIE: Een curriculum voor jongeren van alle leeftijden dat nieuwe kennis en vaardigheden bevordert, met een belangrijke rol van factoren die een positieve ontwikkeling van jongeren teweegbrengen en inclusieve gemeenschappen creëren.

INSPIRATIE: Nobelprijswinnaars voor de Vrede, wiens wijsheid en ervaring jongeren inspireren om positieve veranderingen te creëren. Elke laureaats keuze om tegen onrechtvaardigheid en onderdrukking in hun gemeenschap in opstand te komen, inspireert jongeren elkaar te respecteren en samen te werken in kwesties waar zij voor warm lopen.

ACTIE: Jongeren betrekken als bemiddelaars van verandering in hun scholen en gemeenschappen. Jongeren de handvaten geven die zij nodig hebben om de oorzaken van haat en intolerantie in hun scholen en gemeenschappen aan te pakken. Leerlingen dragen bij aan PeaceJams *One Billion Acts of Peace* – een internationale civiele actiecampaagne, geleid door 13 Nobelprijswinnaars voor de Vrede, in het leven geroepen om de meest belangrijke hedendaagse problemen aan te pakken.

Onze rolmodellen

13 Wereldleiders voor de vrede

De Dalai Lama kreeg de Nobelprijs voor de Vrede in 1989 voor zijn geweldloze inzet in het Tibetaanse conflict op te lossen en voor zijn wereldwijde rol als man van de vrede en voorstander van het milieu.

Betty Williams won, samen met Máiread Corrigan Maguire, de Nobelprijs voor de Vrede in 1976 voor haar inzet in het opzetten van een grassroots beweging ter beëindiging van het geweld in Noord-Ierland. Zij is nu de president van World Centers of Compassion for Children.

Rigoberta Menchú Tum kreeg de Nobelprijs voor de Vrede in 1992 voor haar werk als vreedzame voorstander van inheemse bevolkingsrechten in Midden-Amerika en voor haar leiderschap van inheemse bevolkingen wereldwijd.

President Oscar Arias Sánchez, voormalig president van Costa Rica, won de Nobelprijs voor de Vrede in 1987 voor zijn inzet in de vredesonderhandelingen in Midden-Amerika.

Aartsbischop Desmond Tutu kreeg de Nobelprijs voor de Vrede in 1984 voor zijn moedig leiderschap en inzet voor het vinden van een geweldloze oplossing van de conflicten omtrent het apartheidbeleid in Zuid-Afrika.

Aung San Suu Kyi won de Nobelprijs voor de Vrede in 1991 voor haar geweldloze leiderschap van de democratische oppositie in Burma, volgens de principes van Gandhi. Zij stond vier keer onder huisarrest tussen 1989 en 2010.

Máiread Corrigan Maguire kreeg, samen met Betty Williams, de Nobelprijs voor de Vrede in 1976 voor haar inzet in het opzetten van een grassroots beweging ter beëindiging van het geweld in Noord-Ierland. Zij zet haar werk voor vrede en begrip in Ierland en over de hele wereld voort.

Adolfo Pérez Esquivel won de Nobelprijs voor de Vrede in 1980 voor zijn leiderschap in mensenrechten en echte democratie voor de mensen in Latijns-Amerika.

President José Ramos-Horta kreeg de Nobelprijs voor de Vrede in 1996 voor zijn blijvende inzet ter beëindiging van de onderdrukking van de mensen in Oost-Timor.

Shirin Ebadi won de Nobelprijs voor de Vrede in 2003 voor haar inzet voor democratie, vrede en vrouwenrechten in het Midden-Oosten.

Leymah Gbowee kreeg de Nobelprijs voor de Vrede in 2011 voor haar geweldloze inzet en beëindiging van de burgeroorlog in Liberia.

Onze programma's

Elk PeaceJam programma bestaat uit lesactiviteiten die als doel hebben zowel de academische als de sociaal-emotionele vaardigheden van deelnemende leerlingen te ontwikkelen. Essentiële vaardigheden om positieve verandering in de wereld teweeg te brengen, komen aan bod.

PeaceJam Juniors: Een gemakkelijk in te zetten curriculum, gebaseerd op alfabetisering. Het programma neemt de landen, levens en lessen van onze 13 helden van de vrede onder de loep. Met een stap-voor-stap gids om kinderen van 5 tot 11 jaar te betrekken in acties.

PeaceJam Leaders: Voor jongeren van 11 tot 14 jaar. Dit programma brengt de puberjaren van de 13 laureaten in beeld en betreft jongeren in activiteiten die een positieve identiteitsontwikkeling en besluitvorming bevorderen.

Compassion in Action: A Multicultural Approach to Bullying Prevention: Voor jongeren van 12 tot 18 jaar, bevordert dit programma empathie en begrip en voorziet in handvaten om pesten aan te pakken geïnspireerd door de inzichten en lessen van helden van de vrede wereldwijd.

Compassion in Action: Creating Inclusive Communities: PeaceJam's nieuwste Europese programma voor leerlingen van 12 tot 18 jaar levert een tegenmiddel voor angst, discriminatie en haat in onze gemeenschappen. Inspiratie van onze Nobelprijswinnaars helpt leerlingen diversiteit te waarderen en inclusieve gemeenschappen binnen hun scholen en buiten in de buurt te creëren.

PeaceJam Ambassadors: Voor jongeren tussen de 14 en 19 jaar onderzoekt dit programma onderwerpen omtrent vrede, geweld en sociale rechtvaardigheid, samen met een studie van het werk van 13 Nobelprijswinnaars voor de Vrede. Een jaarlijkse jongerenconferentie met een laureaat geeft de jongeren een ongekende mogelijkheid geïnspireerd te raken door en te luisteren naar een wereldleider voor de vrede.

PeaceJam Juvenile Justice: Dit curriculum is voor jeugddelinquenten. Het maakt onderwerpen als gangs, drugs, alcohol en ander riskant gedrag bespreekbaar. Deelnemers ontwikkelen vaardigheden op het gebied van burgerschap, vergeving en leiderschap, terwijl zij worden uitgedaagd hun eigen levensverhaal te herschrijven en de kracht van de vrede te leren kennen.

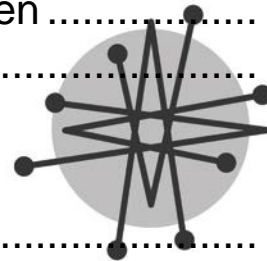
PeaceJam Scholars: Dit programma is voor universiteitsstudenten van 18 tot 25 die als mentor kunnen fungeren voor deelnemers van een PeaceJam jongerenconferentie, lokale PeaceJam groepen ondersteunen en internationale onderwerpen gerelateerd aan het werk van onze laureaten kunnen bestuderen. Zij hebben de mogelijkheid om deel uit te maken van service en onderzoek in de gemeenschap en kunnen deelnemen aan stages en internationale servicereizen.

Compassion in Action

Creating Inclusive Communities through Positive Youth Development

Om te beginnen: Docentengids

Tips ter ondersteuning	12
Zorgzame Gemeenschappen Creëren	13
Jongeren als <i>Change Makers</i> Ondersteunen	14
Van start gaan	15

Lessen

Empathie & Compassie.....	18
Identiteit & Verschillen.....	35
Gemeenschappen Creëren.....	51
Inclusie & Bondgenoot worden	69
Stereotypen Overwinnen.....	83
Actie Ondernemen	103

Beoordeling hoofdstukken..... 116

Voor elk hoofdstuk is een korte beoordeling van het geleerde beschikbaar. Deze staan ook online, zodat resultaten voor summatieve en formatieve beoordelingen eenvoudig in kaart gebracht kunnen worden. Verder is er een docentenreflectie.

Hand-outs voor Leerlingen

Aan het einde van elk hoofdstuk zijn er hand-outs te vinden, die gekopieerd en uitgedeeld kunnen worden.

Curriculumoverzicht

Hoofdstuk	EDUCATIE Lessen	INSPIRATIE Casestudy van een laureaat	ACTIE Service-learning
Om te beginnen	Docentengids Van start gaan <ul style="list-style-type: none"> • Groepsnormen • Civiele discours 		<ul style="list-style-type: none"> • Overzicht <i>service-learning</i> • Jongeren als <i>change makers</i>
Empathie & compassie	<ul style="list-style-type: none"> • Actief luisteren • Kracht van woorden • Compassie • Vluchtelingencrisis & staatlozen 	De Dalai Lama uit Tibet en zijn strijd tegen discriminatie op basis van religie en stateloos zijn nadat hij Tibet is uitgezet.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kindness Challenge</i> • <i>1 Billion Acts of Peace</i>
Identiteit & verschil	<ul style="list-style-type: none"> • Dimensies van identiteit • “Ras” & Etniciteit • Zichtbare & onzichtbare verschillen • Interne diversiteit 	Desmond Tutu uit Zuid-Afrika en zijn strijd tegen discriminatie op grond van “ ras ” en seksuele geaardheid .	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Proud to be Me Challenge</i> • <i>1 Billion Acts of Peace</i>
Gemeenschappen opbouwen	<ul style="list-style-type: none"> • Teamwork • Geweld in ons leven • Cross-cultureel bewustzijn • Gemeenschapscohesie & haatmisdrijven 	Rigoberta Menchú Tum uit Guatemala en haar strijd tegen discriminatie op grond van inheems zijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Enquête schoolklimaat • <i>1 Billion Acts of Peace</i>
Inclusie & bondgenoot worden	<ul style="list-style-type: none"> • Inclusie & Exclusie • Invloed van de media • Bondgenoot worden vs. toeschouwer zijn 	Jody Williams uit USA en haar strijd tegen discriminatie op basis van handicap en marginalisatie .	<ul style="list-style-type: none"> • Vrijwilligersdag houden • <i>1 Billion Acts of Peace</i>
Stereotypen overwinnen	<ul style="list-style-type: none"> • Mensenrechten • Generalisaties & Vooroordelen begrijpen • Stereotypen overwinnen 	Nobelprijswinnares Shirin Ebadi uit Iran en haar strijd tegen discriminatie op grond van gender .	<ul style="list-style-type: none"> • Mensenrechtscan van jouw school • <i>1 Billion Acts of Peace</i>
Actie ondernemen	<ul style="list-style-type: none"> • Actie tegen onrechtvaardigheid ondernemen • Problemen in onze gemeenschap aankaarten 	Benadrukt het werk van jongeren wereldwijd die actie ondernemen voor positieve verandering!	<ul style="list-style-type: none"> • <i>1 Billion Acts of Peace Project</i> • PeaceJam Conferentie met Nobelprijswinnaar voor de Vrede

Het PeaceJam Curriculum gebruiken

Compassion in Action: Creating Inclusive Communities is voor jongeren van **12-18 jaar**. Het is flexibel opgezet waardoor het makkelijk aan de planning, structuur en doelen van uw school of organisatie aangepast kan worden. Er zijn in **totaal 7** hoofdstukken, inclusief het “Om te beginnen” hoofdstuk. Wij adviseren om dit eerst te doen. De resterende hoofdstukken kunnen in **willekeurige volgorde** worden gedaan.

Wij weten van educatief onderzoek dat “**bestendige en ingewortelde**” programma’s het meest **effectief zijn**. Daarom adviseren wij het PeaceJam programma over een heel schooljaar te implementeren. Wij begrijpen echter de praktijk van het inbedden van programma’s en daarom kan dit curriculum ook op kortere termijn worden geïmplementeerd. **Neem de tijd die u tot uw beschikking heeft...** of dat nou een semester, het schooljaar of alleen een kortlopend programma is:

7 maanden

Implementeer het PeaceJam programma 7 maanden, met één hoofdstuk per maand.

7 weken

Implementeer het PeaceJam programma in 7 weken, met één hoofdstuk per week.

7 dagen

Implementeer het PeaceJam programma in 7 dagen. Scholen/groepen die een PeaceJam evenement of bijeenkomst in hun school organiseren, kunnen voor deze korte versie kiezen, wanneer zij het programma alleen in de school of de buurtgemeenschap willen introduceren.

Breng twee dagen door met een Nobelprijswinnaar voor de Vrede

PeaceJam biedt jongeren de mogelijkheid twee dagen in interactie met een wereldleider voor de vrede door te brengen. Wij moedigen groepen aan om deel te nemen aan een **PeaceJam Jongerenconferentie met een Nobelprijswinnaar voor de Vrede**, kijk of er een in uw regio wordt aangeboden (Kijk op peacejam.org, om de dichtstbijzijnde conferentie te vinden).

[Right click image to watch a PeaceJam Conference in action.](#)

Het tegengiddel voor het vergroten van intolerantie & polarisatie

De BBC heeft recentelijk een artikel¹ gepubliceerd waarin de groeiende intolerantie en polarisatie van politieke opinies wereldwijd gedocumenteerd wordt. Er wordt betoogd dat de oorzaak hiervoor het verlies van de vaardigheid is om andere perspectieven aan te horen en uiteengaande meningen te tolereren.

PeaceJam is een van de weinige programma’s die doelgerichte, diepgaande mogelijkheden biedt voor jongeren om met elkaar in gesprek te gaan en samen te werken met andere jongeren met verschillende achtergronden. Daarbij biedt het curriculum activiteiten, serviceprojecten en evenementen met laureaten. Hier maken leerlingen kennis met een verscheidenheid aan oplossingen voor hedendaagse problemen en worden zij doelgericht in "family groups" geplaatst met leerlingen die zij niet kennen, maar leren kennen, met wie zij in dialoog gaan en ideeën uitwisselen.

¹ <http://www.bbc.com/future/story/20160823-how-modern-life-is-destroying-democracy>

Behandelde onderwijsdoelen

Onderstaand een aantal onderwijsdoelen die in dit curriculum aan bod komen.

Taal, Cultuur & Letteren

- **Taalkennis toepassen** en mediatechnieken om print en andere media te maken, te bekritisieren en te bespreken.
- Begrip en **respect voor diversiteit** ontwikkelen in een taal die culturen, geografische regio's en sociale rollen overstijgen.
- Als **intelligente, reflecterende, creatieve en kritische leden** uit vele gemeenschapsgroepen deelnemen.
- **Gebruik van gesproken, geschreven en visuele taal** die leerdoelen bereiken.
- **Verschillende perspectieven vergelijken** en hoe soortgelijke onderwerpen hetzelfde of ook anders behandeld kunnen worden.
- **Kwantitatieve of technische analyses** met kwalitatieve analyses integreren.
- Gebruik van **technologie**, inclusief het internet, om individuele of gedeelde schrijfproducten te maken, te publiceren en te updaten.

21st Century Skills

- Communicatie & Samenwerking
- Kritisch denken & Probleemoplossing
- Creativiteit & Innovatie
- Technologie & Mediagebruik
- Flexibiliteit & Aanpassingsvermogen
- Initiatief & Zelfsturing
- Sociale & Cross-culturele vaardigheden
- Productiviteit & Accountability
- Leiderschap & Verantwoordelijkheid

Maatschappijleer & Sociale wetenschappen

- **Elementen van cultuur** door persoonlijke en collectieve ervaringen met anderen te leren.
- **Bewustzijn en kennis van andere culturen** als onderdeel van een geïntegreerde maatschappij in een onderling afhankelijke wereld vergaren.
- Leren hoe complexe en gevarieerde interacties tussen individuen, groepen, culturen en naties bijdragen aan de dynamiek van **persoonlijke identiteit**.
- Concepten begrijpen zoals: normen, waarden, socialisatie, ethnocentrisme, culturele diffusie, competitie, samenwerking, conflict, assimilatie, “ras”, **etniciteit en gender**.
- Verschillende interpretaties evalueren van de **invloed van groepen en instanties op mensen en evenementen**, in historische en hedendaagse settings.
- **Onderscheid maken tussen feit, mening en gegronde kritiek** in een tekst.
- **Oorzaak en gevolg** van belangrijke evenementen in de wereldgeschiedenis onderzoeken.
- **Eenheid en diversiteit in de wereldgeschiedenis** onderzoeken en evalueren.

Spreeken & Luisteren

- Met elkaar regels opstellen voor **collegiale discussies en besluitvorming** (bv. informele consensus, stemmen, presentatie van andere meningen).
- Vragen en antwoorden die de huidige discussie verbinden met brede onderwerpen of grotere ideeën. Verduidelijken, bevestigen of uitdagen van ideeën en conclusies.
- **Zorgvuldig op verschillende perspectieven reageren**, overeenkomsten en onenigheden samenvatten, en indien gegrond, eigen mening en begrip kwalificeren of verifiëren en nieuwe verbanden leggen aan de hand van voorgedragen bewijs en argumentatie.

Om te beginnen

Tools voor....

- Groepsondersteuning
- Een veilige ruimte creëren
- Jongeren ondersteunen als *Change Makers*
- Van start gaan

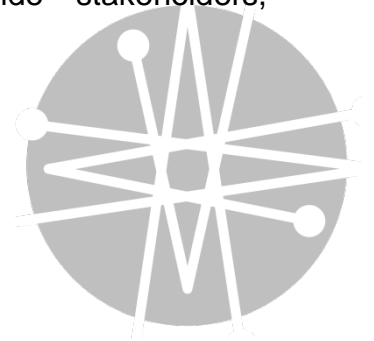
Tips ter ondersteuning voor docenten

Nobelprijswinnaars voor de Vrede kunnen leerlingen veel leren over empathie, tegenslagen overwinnen en het aanpakken van gronden voor onrechtvaardigheid en haat. Als groepsleider, kunt u dit ook!

Er zijn een aantal krachten zoals de media, muziek en het bedrijfsleven die op de dag van vandaag proberen de meningen en het gedrag van jongeren te vormen. Het is daarom van essentieel belang dat jongeren ervaringen opdoen in het doordenken van problemen, het afwegen van bewijslasten, het uitdagen van eigen misvattingen en het tot weloverwogen conclusies komen waarbij volwassen rolmodellen een voorbeeldfunctie hebben.

Wees daarom een rolmodel als onderwijzer, mentor of groepsleider en biedt de nodige ondersteuning en aanmoediging, om jongeren een actieve leiderschapsrol in hun groep te leren vervullen.

- **Wees een PeaceJam rolmodel:** Uw rol is uw groep te leiden en de interacties te faciliteren. Moedig jongeren aan hun eigen mening te vormen, door uw eigen overtuigingen en meningen te beperken en voortdurend te blijven vragen wat leerlingen denken en waarom. “Advocaat van de duivel” spelen helpt jongeren naar verschillende perspectieven te kunnen luisteren.
- **Stel duidelijke interactieregels op:** Wij bieden een oefening voor het opstellen van groepsnormen voor interactie, zodat leerlingen hun mening rustig kunnen uiten en met respect naar elkaar kunnen luisteren; ze leren ook om andere ideeën met respect uit te dagen. Het doel is het creëren van een veilige ruimte voor iedereen om verschillende ideeën en ervaringen te kunnen delen en te onderzoeken.
- **Beleefde discours leren:** Beleefde discours gaat over spreken aan de hand van een aantal regels, waardoor ieders bijdrage gewaardeerd wordt. Wij hebben hier een oefening voor, die jongeren helpt de vier discours-types te leren (brainstorm, gesprek, debat en besluitvorming). Zo kunnen leerlingen hun ideeën delen, onderwerpen verkennen en overtuigingen op een respectvolle en productieve manier aan de tand voelen.
- **Uiteengaande meningen verkennen:** Stel een variatie aan meningen over de onderwerpen die besproken worden beschikbaar. Neem hiervoor bijvoorbeeld artikelen met verschillende perspectieven van verschillende stakeholders, nieuwsbronnen, sprekers, onderzoekers en politieke partijen.
- **Jongeren als “bekwame partners”:**² Geloof dat jongeren een unieke en belangrijke bijdrage leveren, die respect en geduld verdient.
- **Bevorder speelsheid en verbeeldingskracht:**³ Nieuwe ideeën en oplossingen komen vaak onverwacht om de hoek kijken en vaak vanuit een open vizier dat bevorderd wordt door spel, creativiteit en verbeeldingskracht.

^{2, 3} <http://l4wb.org/#/en/home/page/principles>

Zorgzame gemeenschappen maken

De eerste stap naar een zorgzame gemeenschap is het maken van een veilige ruimte vol moed, waarin jongeren kunnen delen, verkennen, uitdagen en bloeien!

Een veilige ruimte creëren voor alle jongeren in de groep is cruciaal voor hun betrokkenheid. Definieer met de groep wat een veilige en ruimte vol moed is en hoe zij zullen samenwerken om een ruimte te creëren waarin alle deelnemers zich veilig, maar zich ook moedig genoeg voelen om moeilijke onderwerpen te verkennen en uitdagende gesprekken aan te gaan. Sommige elementen van een veilige ruimte zijn:

- Stel uzelf op als een volwassen bondgenoot
- Stel duidelijke normen op en een cultuur van respect en openheid voor alle deelnemers
- Betrek deelnemers en sprekers met verschillende achtergronden
- Spreek uit dat de ruimte veilig is voor iedereen die wil deelnemen
- Benadruk het belang van vertrouwelijkheid (buiten uw rapportage eisen)
- Vraag toestemming alvorens verhalen of ervaringen van groepsleden te delen
- Wees bewust van wat er in de gemeenschap en de wereld gebeurt, hetgeen invloed kan hebben op jongeren.

Toolkit om uw groep erbij te betrekken

Zorg dat u strategieën paraat heeft om met mogelijke problemen in de groep om te kunnen gaan. Hier een paar om mee te beginnen:

Probleem: Eén of twee mensen domineren het gesprek.

- **Tool:** Geef aan het begin van elk gesprek vijf voorwerpen (paperclips, knikkers,...) aan iedereen. Leg uit dat elke keer dat zij het woord hebben, één van de voorwerpen ingeleverd moet worden. Er kan niet meer gesproken worden zodra de voorwerpen op zijn.

Probleem: Mensen onderbreken elkaar of praten door elkaar heen.

- **Tool:** Gebruik een spreekstok of ander voorwerp en geef het door in de cirkel. Alleen degene in bezit van het voorwerp mag spreken. De spreekstok wordt al eeuwen door veel culturen gebruikt voor rechtvaardig en onpartijdig aanhoren.

Probleem: Niemand deelt/zegt iets.

- **Tool:** Doe "denk, koppelen, delen" door de groep in koppels te verdelen en het onderwerp of de vraag te laten bespreken. Naderhand kan ieder terugkoppelen naar de groep.
- **Tool:** Doe "schrijf & lees" door iedereen zijn/haar ideeën op een stuk papier te laten schrijven en deze op een stapel te laten leggen. Laat iedereen een willekeurig stukje papier pakken en hardop voorlezen.
- **Tool:** Als reactie op een onderwerp, laat leerlingen op een onzichtbare lijn opstellen van "heel erg mee eens" aan één kant tot "helemaal niet mee eens" aan de andere kant. Laat ze dan delen waarom zij voor hun positie hebben gekozen.

Ondersteun jongeren om een verschil te maken

Service-learning is een centraal onderdeel van de PeaceJam ervaring, omdat het jongeren de vaardigheid aanleert om hun academische, maatschappelijke en leiderschapskwaliteiten actief in hun gemeenschap toe te passen.

Wat is Service-Learning?

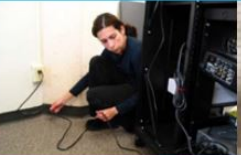

Service-learning is een leer methode die jongeren de kans geeft hun kennis en vaardigheden toe te passen op echte problemen in hun lokale en globale gemeenschappen. Specifieker integreert het nuttige gemeenschapszin met instructie en reflectie, die de leerervaring verrijken, maatschappelijke verantwoordelijkheid aanleren en levenslange maatschappelijke betrokkenheid bevorderen.

PeaceJam's One Billion Acts of Peace Campaign

PeaceJam en Google hebben samen de *One Billion Acts of Peace campagne* gelanceerd – een internationale civiele actiegroep, begeleid door 13 Nobelprijswinnaars voor de Vrede met het doel om de meest urgente problemen van onze planeet aan te pakken. Ga naar billionacts.org om nieuwe projectideeën op te doen en om uw projecten te laten gelden voor het ambitieuze doel van onze laureaten: Eén miljard vredesacties!

Think BIG, and then start small!

 <p>ENRICH</p> <p>An estimated 100 million people are homeless around the world right now. Donate some books to a local homeless shelter.</p> <p style="background-color: #a00000; color: white; padding: 5px; text-align: center;">Get Started</p>	 <p>UNPLUG</p> <p>In the United States alone, over \$10 billion in annual energy cost are wasted by idle electronics. Look around you, and unplug anything you are not using.</p> <p style="background-color: #a00000; color: white; padding: 5px; text-align: center;">Get Started</p>	 <p>REACH OUT</p> <p>870 million people worldwide do not have enough food to eat. Contact a struggling friend and offer to cook them a meal.</p> <p style="background-color: #a00000; color: white; padding: 5px; text-align: center;">Get Started</p>	 <p>RAISE YOUR VOICE</p> <p>Epilepsy affects over 65 million people, more than cerebral palsy, multiple sclerosis and Parkinson's disease combined. Call for an increase in research funding for epilepsy.</p> <p style="background-color: #a00000; color: white; padding: 5px; text-align: center;">Get Started</p>	 <p>JOIN THE TREATY</p> <p>More than two million people die every day from armed violence, and hundreds of thousands more are displaced, maimed or lose their livelihood. Sign a petition in support of the Global Arms Trade Treaty.</p> <p style="background-color: #a00000; color: white; padding: 5px; text-align: center;">Get Started</p>
---	---	--	---	---

Uw rol in dit proces

Als volwassen leerkracht is uw rol de leerlingen in het service-learning proces te begeleiden. Leerlingen bedenken, ontwerpen en implementeren hun eigen service-learning projecten. In elk hoofdstuk van het PeaceJam curriculum vindt u een stappenplan om uw proces te ondersteunen. Dit is een van de weinige mogelijkheden waarin jongeren zelf leiders kunnen zijn, hun eigen leerproces en ontdekkingen kunnen sturen, behoeften van hun gemeenschap kunnen bepalen en serviceprojecten kunnen uitvoeren, die aan deze behoeften voldoen. Uw rol is het bevorderen van de stem en de actie van jongeren.

Van start gaan

Dit onderdeel bestaat uit oefeningen die u met uw klas/groep kunt doen alvorens met het curriculum te beginnen.

Duidelijke interactienormen opstellen (15 minuten)

Brainstorm ideeën voor groepsnormen en schrijf deze op een flap-overvel. Voorbeelden van normen zijn: wachten totdat je aan de beurt bent, luister als iemand praat, toon respect voor ideeën van anderen en hun eigendom (hoe kan je dit laten zien?), laat anderen aan het woord, etc. Dit zijn maar voorbeelden. Moedig iedereen aan om aan deze brainstorm deel te nemen voor normen die hun belangrijk lijken!

"Laten we gezamenlijk een aantal groepsnormen (gedragsregels) of richtlijnen opstellen voor een respectvolle omgang met elkaar. Welke richtlijnen voor gedrag hebben wij nodig om ons in deze groep veilig te voelen? Wat kunnen wij met z'n allen afspreken?"

PeaceJam groepsnormen

Onderstaand de afgesproken normen en verwachtingen voor de interacties van onze PeaceJam groep:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

(indien nodig, aanvullen) – Wij adviseren dat deze normen geprint en opgehangen worden. Elk groepslid kan het vel tekenen om aan te geven dat zij akkoord gaan.

Nabespreking

Beslis als groep wat er gebeurt, zodra afgesproken normen niet opgevolgd worden. Hoe kan je elkaar verantwoordelijk houden op een ondersteunende en behulpzame manier?

Beleefd discours (15 minuten)

Beleefd discours is een basis van een civiele samenleving en maakt dat groepen moeilijke onderwerpen op een respectvolle manier kunnen bespreken. De veilige ruimte blijft bestaan, terwijl problemen of verschillende onderwerpen bespreekbaar worden gemaakt.

"Laten we, nu we onze groepsnormen hebben vastgelegd, nadenken over behulpzame richtlijnen voor onze gesprekken, zodat we ieders bijdrage waarderen."

Bespreek als groep de verschillende interacties en welk gedrag erbij hoort. Dan kunnen bijeenkomsten, oefeningen en gesprekken aan de hand deze afspraken gestructureerd worden.

PeaceJam Tip
Teaching Tolerance heeft aanvullend materiaal voor beleefd discours (gratis-EN)
<http://www.tolerance.org/discourse>

Gebruikelijke vormen van beleefd discours zijn:

- Brainstorm:** Het doel is zoveel mogelijke ideeën op tafel te krijgen. Alle ideeën tellen!
- Dialogoog:** Het doel is om ideeën te verkennen door ze allemaal door te spreken. Dit is het moment om ideeën uit te leggen of vragen te stellen.
- Debat:** Het doel is een idee te verdedigen. Dit is het moment om positie in te nemen voor een idee en deze d.m.v. voorbeelden, etc. te verdedigen.
- Besluit:** Het doel is een consensus of een "voldoende consensus" (eens zijn met het besluit ook al is het niet je eerste keuze) te bereiken, zodat de groep door kan.

Nabespreking

- Waarom is het belangrijk om deze vormen van beleefd discours te gebruiken?
- Wat zou er gebeuren als een groepslid ideeën brainstormt, terwijl iemand anders probeert te verdedigen waarom zijn/haar idee het beste is?
- Waarom is het belangrijk om eerst een soort van consensus te hebben, voordat er een besluit wordt genomen?

Als iedereen begrijpt wanneer een groep aan het brainstormen, of in dialoog, of in debat of in een besluitvorming zit – en welk gedrag bij welk type hoort- kan de groep zonder veel frustratie of kwetsende momenten samenwerken. ***Vergeet niet tijdens elke bijeenkomst terug te komen op dit kader en te beslissen welk soort interactie telkens het meest geschikt is in de discussies en oefeningen waar u op dat moment mee bezig bent.***

Actie ondernemen

Word lid van PeaceJam

Stap één is inschrijven op de PeaceJam website. Het is eenvoudig en duurt maar een paar minuten! Ga naar www.peacejam.org en klik "Join" links bovenaan de homepage.

Word lid van de *One Billion Acts of Peace Campaign*

Als groep gaat u naar billionacts.org en verkent u de *PeaceJam's One Billion Acts of Peace Campaign*. Laat uw groep met een kleine vredesactie beginnen en raak geïnspireerd om meer te doen door spannende projectideeën te verkennen. Wanneer u uw eigen project(en) indient, tellen deze mee voor het ambitieuze doel van onze laureaten: Eén miljard vredesacties!

Word lid van PeaceJam Social Media

Word lid van PeaceJam's social media door op de icoontjes bovenaan de PeaceJam.org homepage te klikken. Uw groep kan ook lid worden van uw regionale PeaceJam social media groepen (indien van toepassing).

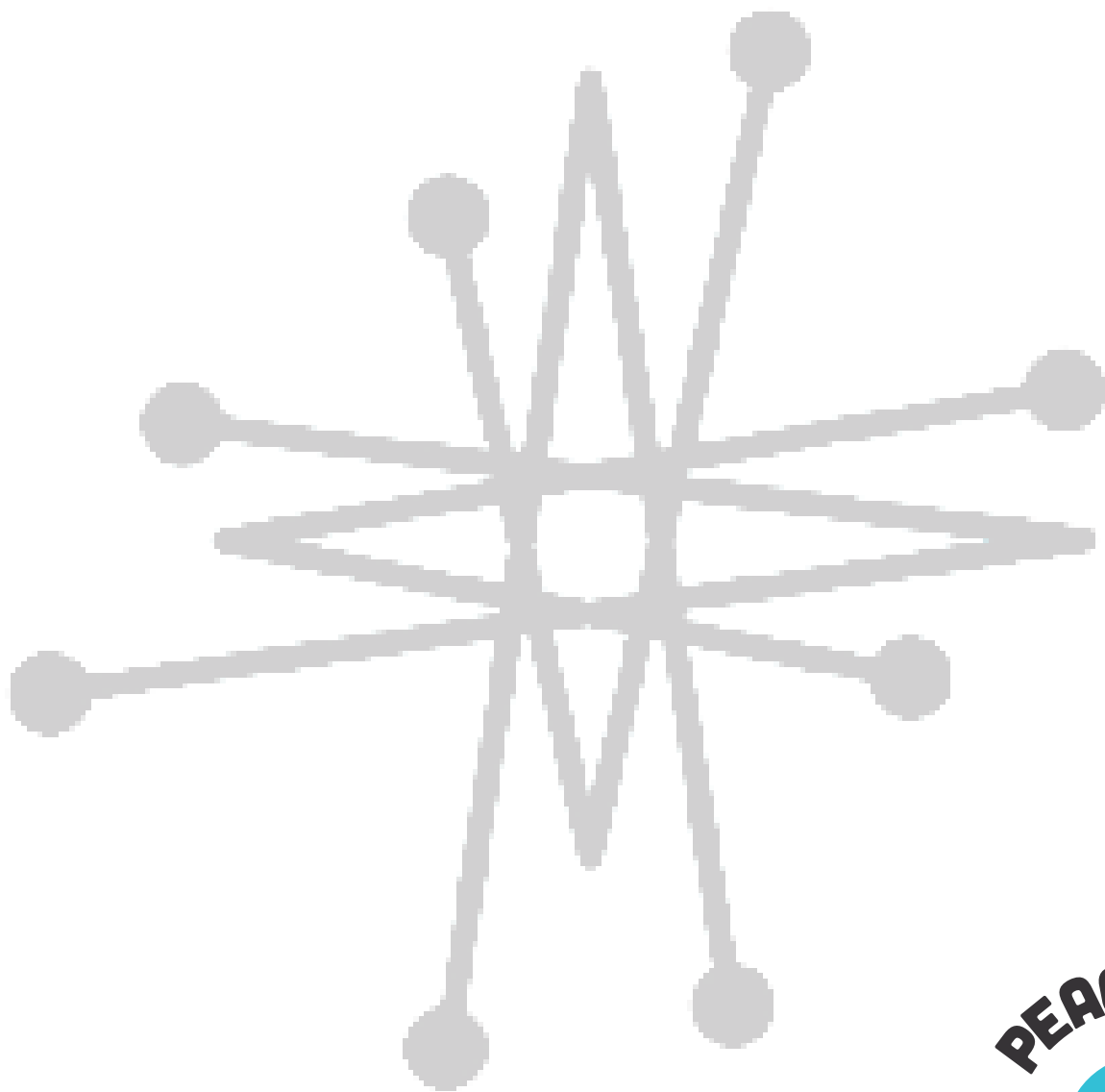
PeaceJam Film & Video bronnen

- **YouTube Channel:** Check de video's over de laureaten, jongerenprojecten en meer! www.youtube.com/user/PeaceJamHQ.
- **Google Connected Classroom Session** – waarin onze laureaten virtueel interactie voeren met jongeren over de hele wereld in een Google Hangout format.
- **Nobel Legacy Film Series:** peacejam.org/films

Bekijk de avondvullende documentaires over het leven en werk van de Nobelprijswinnaars voor de Vrede. Aanvullende **studiegidsen zijn beschikbaar** voor elke film. Wij moedigen u aan om een filmavond in uw school of gemeenschap te organiseren.

- **Download het e-book: "PeaceJam: A Billion Simple Acts of Peace"**
Dit elektronische boek is een begeleidende gids voor de *One Billion Acts of Peace Campaign*, inclusief een 30-minuten durende video (beschikbaar op amazon.com). Dit boek schetst de laureaten en hun werk met jongeren over de hele wereld. Zij bundelen krachten voor het stoppen van ziekteverspreiding, promotie van vrouwenrechten, gelijke toegang tot eten en water, en meer.

NOBEL PEACE LAUREATES MENTORING YOUTH TO CHANGE THE WORLD

11200 Ralston Road
Arvada, CO 80004
303-445-2099
www.peacejam.org

